

EDUKACJA W CZASIE PANDEMII COVID-19 W ŚWIETLE AKTÓW PRAWNYCH EDUCATION DURING THE COVID-19 PANDEMIC IN THE LIGHT OF LEGAL ACTS

Iwona Staszkiwicz-Grabarczyk^{1(E-F)}

¹Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Polska

¹University of Warmia and Mazury in Olsztyn, Poland

Staszkiwicz-Grabarczyk, I. (2021). Edukacja w czasie pandemii COVID-19 w świetle aktów prawnych / Education during the COVID-19 pandemic in the light of legal acts, *Rozprawy Społeczne / Social Dissertations*, 15(2), 25-39. <https://doi.org/10.29316/rs/138205>

Wkład autorów/
Authors' contribution:
A. Zaplanowanie badań/
Study design
B. Zebranie danych/
Data collection
C. Dane – analiza i statystyki/
Data analysis
D. Interpretacja danych/
Data interpretation
E. Przygotowanie artykułu/
Preparation of manuscript
F. Wyszukiwanie i analiza
literatury/
Literature analysis
G. Zebranie funduszy/
Funds collection

Tabele/Tables: 2

Ryciny/Figures: 0
Literatura/References: 21

Otrzymano/Submitted:
19.04.2020
Zaakceptowano/Accepted:
25.05.2021

Streszczenie: Uwarunkowania prawne systemu oświaty w Polsce opierają się głównie na Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Ustawie z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty oraz Ustawie z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe. W czasie pandemii trudno zaplanować formę zajęć w instytucjach szkolnych. Zajęcia dydaktyczne, wychowawcze czy opiekuńcze mogą odbywać się zgodnie z harmonogramem w systemie stacjonarnym, zdalnym lub hybrydowym. Nieprzewidywalna transmisja koronawirusa ogranicza i wymusza zasady społecznego dystansowania się, a co za tym idzie, izolowania grup społecznych. Edukacja online przez wiele lat była edukacją uzupełniającą, natomiast w sytuacji pandemii stała się podstawą edukacji systemowej.

Słowa kluczowe: system oświaty, kształcenie stacjonarne, kształcenie zdalne, kształcenie hybrydowe

Summary: The legal conditions of the educational system in Poland are based mainly on the Constitution of the Republic of Poland, the School Education Act of 7 September 1991, and the Act of 14 December 2016 on Educational Law. During the COVID-19 pandemic, it is difficult to plan the form of classes in school institutions. Teaching, advisory, and caring activities can take place according to the schedule in a stationary, remote, or hybrid system. The unpredictable transmission of the coronavirus limits and enforces the rules of social distancing, and thus isolating social groups. For many years, online education was a complementary education but in a pandemic situation it became the basis of systemic education.

Keywords: education system, stationary learning, remote learning, hybrid learning

Adres korespondencyjny: Iwona Staszkiwicz-Grabarczyk, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Nauk Pedagogicznych, Katedra Pedagogiki Społecznej i Metodologii Badań Edukacyjnych, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, ul. Żołnierska 14, 10-561, Olsztyn, Polska; email: iwona.staszkiwicz-grabarczyk@uwm.edu.pl telefon: 509956868, <http://orcid.org/0000-00033557-4939>

Copyright by: Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, Iwona Staszkiwicz-Grabarczyk

Czasopismo Open Access, wszystkie artykuły udostępniane są na mocy licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-użycie niekomercyjne-na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC-SA 4.0, <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>).

Wprowadzenie

Prawo do edukacji gwarantuje nam *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r., Nr 114, poz. 946), która jest ustawą zasadniczą państwa. Jest aktem nadrzędnym w stosunku do innych aktów prawnych. Normy konstytucyjne są podstawą i punktem wyjścia innych norm w państwie, które nie mogą być z nią sprzeczne. Aktami szczegółowymi, regulującymi edukację w systemie oświaty w Polsce są ustawy i rozporządzenia odnoszące się do: organizacji pracy szkół lub placówek oświatowo-wychowawczych, kształcenia i wychowania, podstawy programowej, nadzoru pedagogicznego, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, współpracy z organami prowadzącymi, bezpieczeństwa i opieki, kontroli zarządczej, finansów i rachunkowości, kadr i płac w oświacie. Jednak podstawowymi dokumentami regulującymi kwestie edukacji w Polsce są: Ustawa z dnia 7 września 1991 roku *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 z 2021 r. poz.4), która od 1 stycznia 2018 roku reguluje zasady organizowania i przeprowadzania egzaminów zewnętrznych, zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych, warunki udzielania pomocy materialnej dla uczniów oraz Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, 1378, z 2021 r. poz. 4), która określa między innymi: rodzaje szkół i przedszkoli, zasady organizacji wychowania przedszkolnego, zasady spełniania obowiązku szkolnego, obowiązku nauki, obowiązku przygotowania przedszkolnego, zasady zarządzania szkołami i placówkami publicznymi, zakres kompetencji dyrektorów szkół i placówek, rad pedagogicznych, społecznych organów w systemie oświaty (rada rodziców, Krajowa Rada Oświatowa, Samorząd Uczniowski), zasady przyjmowania do publicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, zasady organizacji kształcenia, wychowania i opieki w szkołach i placówkach publicznych, zasady funkcjonowania szkół i placówek niepublicznych oraz zasady funkcjonowania placówek doskonalenia nauczycieli.

Prawne uwarunkowania funkcjonowania jednostek systemu oświaty w czasie pandemii

Niezwykle istotnym aktem prawnym, regulującym organizację edukacji w czasie pandemii stała się Ustawa z dnia 2 marca 2020 roku *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych* (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842, 2112, 2113, 2123, 2157, 2255, 2275, 2320, 2327, 2338, 2361, 2401, z 2021 r. poz. 11, 159, 180), która określa między innymi „zasady i tryb zapobiegania oraz zwalczania zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzeniania się choro-

Introduction

The right to education is guaranteed by the Constitution of the Republic of Poland of April 2, 1997 (Journal of Laws of 1997, No. 78, item 483, of 2001, No. 28, item 319, of 2006, No. 200, item 1471, of 2009, No. 114, item 946), the fundamental law of the state. It is an act overriding other legal acts. Constitutional norms are the basis and starting point for other norms in the state that cannot be contradictory to it. Detailed acts regulating education in the education system in Poland are the acts and regulations relating to the organization of work of schools or educational institutions, education and upbringing, core curriculum, pedagogical supervision, psychological and pedagogical assistance, cooperation with governing bodies, safety and care, management control, finance and accounting, human resources, and payroll in education. However, the basic documents regulating the issues of education in Poland are the Act of 7 September 1991 on the education system (Journal of Laws of 2020, item 1327 of 2021, item 4), which has regulated the rules for organizing and conducting external examinations, as well as the rules for assessing, classifying and promoting students in public schools, conditions for providing material assistance to students since January 1, 2018, and the Act of December 14, 2016 Educational Law (Journal of Laws of 2020, item 910, 1378, of 2021, item 4) which defines, inter alia: types of schools and kindergartens, rules for the organization of pre-school education, rules for fulfilling compulsory education, pre-school preparation obligation, rules for managing schools and public institutions, the scope of competences of school and institution principals, pedagogical councils, social authorities in the education system (parents' council, National Educational Council, Student Self-government), rules for admission to public kindergartens, other forms of pre-school education, public schools and educational and upbringing institutions, rules for the organization of education, upbringing and care in schools and public institutions, rules for the operation of schools and non-public institutions, and rules for teacher training institutions.

Legal conditions for the functioning of education system units during the pandemic

An extremely important legal act regulating the organization of education during the pandemic was the Act of 2 March 2020 on Special Solutions Related to Preventing, Counteracting, Preventing and Combating COVID-19, Other Infectious Diseases, and Crisis Situations Arising From Them (Journal of Laws of 2020, items 1842, 2112, 2113, 2123, 2157, 2255, 2275, 2320, 2327, 2338, 2361, 2401, of 2021, items 11, 159, 180), which defines, inter alia, “the principles and mode of prevention and combating the SARS-CoV-2 virus infection and spreading an

by zakaźnej u ludzi” (Ibidem, Art. 1), podejmowanie „działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych w celu unieszkodliwienia źródeł zakażenia i przecięcia dróg szerzenia się tej choroby zakaźnej” (Ibidem). W związku z tym, ustawa wprowadza możliwość pracy zdalnej, tj. „pracy określonej w umowie o pracę, poza miejscem jej stałego wykonywania” (Ibidem, Art. 3), przy czym „pracownik wykonujący pracę zdalną ma obowiązek prowadzić ewidencję wykonanych czynności, uwzględniającą w szczególności opis tych czynności, a także datę oraz czas ich wykonania” (Ibidem). Natomiast w Ustawie z dnia 14 grudnia 2016 roku *Prawo oświatowe* czytamy, że „w przypadkach uzasadnionych nadzwyczajnymi okolicznościami zagrażającymi życiu lub zdrowiu dzieci i młodzieży minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, może czasowo ograniczyć lub czasowo zawiesić funkcjonowanie jednostek systemu oświaty na obszarze kraju lub jego części, uwzględniając stopień zagrożenia na danym obszarze” (Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku *Prawo oświatowe*, Art. 30b). Jednocześnie minister właściwy do spraw oświaty i wychowania „może wyłączyć stosowanie niektórych przepisów niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych w odniesieniu do wszystkich lub niektórych jednostek systemu oświaty” (Ibidem, Art. 30c), (...) „w szczególności w zakresie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego, oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, przeprowadzania egzaminów, organizacji roku szkolnego i organizacji pracy tych jednostek, a także wprowadzić w tym zakresie odrębne unormowania, tak, aby zapewnić prawidłową realizację celów i zadań tych jednostek” (Ibidem).

W Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 roku w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 r., poz. 493) zostały precyzyjnie określone zadania dyrektora szkoły dotyczące zbudowania modelu kształcenia zdalnego, który powinien charakteryzować się elastycznością (w danej chwili nie każdy uczeń może mieć dostęp do sieci), celowością działań (dotyczy sensu zadań), rozsądną liczbą przekazywanych treści i zadań do wykonania, jasno sprecyzowanymi celami i wymaganiami. Nowe uprawnienia dyrektora szkoły stanowią centralizację władzy, dającą możliwość szybkiego podejmowania decyzji. To znaczy dyrektor stał się organem jednoosobowym szkoły, ale też ponosi jednoosobową odpowiedzialność. Często zmieniające się akty prawne i dynamiczna sytuacja epidemiczna powoduje wiele pytań i wątpliwości ze strony szkoły (dyrektora, nauczycieli), rodziców i uczniów oraz społeczeństwa. W okresie od 11 marca do 7 września wydano 23 rozporządzenia dotyczące ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, z których znaczna część została już uchylona.

infectious disease in humans” (Ibidem, Art. 1), taking “anti-epidemic and preventive measures in order to neutralize the sources of infection and cut the pathways of spreading this infectious disease” (Ibidem). Therefore, the Act introduces the possibility of distance work, i.e., “work specified in the employment contract, outside the place of its permanent performance” (Ibidem, Art. 3), while “an employee performing distance work is obliged to keep records of performed activities, considering a description of the activities, as well as the date and time of their performance” (Ibidem). On the other hand, in the Act of December 14, 2016, *Educational Law*, we read that “in cases justified by extraordinary circumstances that threaten the life or health of children and adolescents, the minister competent for education and upbringing, by way of an ordinance, may temporarily limit or temporarily suspend the functioning of education system units for the area of the country or its part, taking into account the degree of risk in a given area” (Act of December 14, 2016, *Educational Law*, Art. 30b). At the same time, the minister competent for education and upbringing “may exclude the application of certain provisions of this Act, the Act on the education system and the Act on financing educational tasks in relation to all or some units of the education system” (Ibidem, Art. 30c), (...) “in particular in the field of conducting the recruitment procedure, assessing, classifying and promoting students, conducting examinations, organizing the school year and organizing the work of the units, as well as introducing separate regulations in this regard, so as to ensure the proper implementation of the objectives and tasks of these units” (Ibidem).

In The Regulation of the Minister of National Education of March 20, 2020 on special solutions in the period of temporary limitation of the functioning of education system units in connection with the prevention, counteraction and combating COVID-19 (Journal of Laws of 2020, item 493) precisely specifies tasks of the school principal related to building a model of distance education, which should be characterized by flexibility (not every student may have access to the network at a given moment), purposefulness of actions (concerning the meaning of tasks), a reasonable number of content and tasks to be performed, clearly defined goals and requirements. The new powers of the school principal result in the centralization of power, allowing for quick decision-making. That is, the principal has become a one-man body of the school, but also bears one-man responsibility. Frequently changing legal acts and the dynamic epidemic situation cause many questions and doubts of the school (principal, teachers), parents and students, and the society. In the period from March 11 to September 7, 23 regulations were issued concerning the limitation of the functioning of educational system units in connection with the prevention, counteraction and combating COVID-19,

Nowe Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 marca 2021 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2021 r., poz. 448) pomija artykuły od 16 do 30 i odsyła do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 października 2020 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842). Pominięte artykuły odnoszą się między innymi do pomocy i zadań jednostek wojskowych, uprawnień Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zadań przedsiębiorców gospodarczo-obronnych w zakresie wytwarzania i dystrybucji artykułów leczniczych i środków spożywczych jak też udzielania świadczeń zdrowotnych. Natomiast w Art. 28 obwieszczenia czytamy, że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w sytuacji zagrażającej zdrowiu lub życiu dzieci i młodzieży może czasowo ograniczyć lub zawiesić funkcjonowanie placówek w systemie oświaty. Jednocześnie minister może wydać rozporządzenie w celu zapewnienia prawidłowej realizacji celów i zadań tych jednostek w odniesieniu do stosowania niektórych przepisów, między innymi Ustawy o systemie oświaty, Ustawy Prawo oświatowe oraz Ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

Dyrektorzy placówek edukacyjnych zostali zobligowani do organizacji zdalnego procesu kształcenia. Praca zdalna z uczniami dotyczy nie tylko samego procesu edukacyjnego, ale także wsparcia uczniów poprzez kontakty z wychowawcą klasy, psychologiem czy pedagogiem szkolnym. Propozycje zdalnej pracy skierowane do dyrektorów szkół, nauczycieli, rodziców i uczniów zaproponowane przez Serwis Rzeczypospolitej Polskiej dotyczą:

- wykorzystania zamieszczonych w sieci gotowych materiałów z blogów nauczycielskich (np.: www.gov.pl/zdalnelekcje, epodreczniki.pl) lub grup edukacyjnych na Facebooku;
- pracy w chmurze, gdzie można tworzyć klasy, gromadzić materiały, prowadzić videokonferencje np.: Office 365, Google GSuite), która może być wykorzystywana nie tylko w procesie edukacyjnym, ale także administracyjnym;
- wykorzystania dziennika elektronicznego oraz poczty elektronicznej w celu informowania i przesyłania zadań;
- prowadzenie videokonferencji z uczniami do rozmów, wsparcia oraz prowadzenia lekcji, z wykorzystaniem m.in.: Teams, Webex, Google-Meet;
- organizacji webinarów, co pozwala na spotkanie w rzeczywistym czasie, z możliwością odтворzenia materiału przez ucznia (np.: Clickmeeting);
- tworzenia podcastów, czyli lekcji dla uczniów, z możliwością wielokrotnego odsłuchania

many of which have already been repealed. The new Regulation of the Minister of Education and Science of March 11, 2021, *amending the regulation on the temporary limitation of the functioning of education system units in connection with preventing, counteracting and combating COVID-19* (Journal of Laws of 2021, item 448) omits articles from 16 to 30 and refers to the announcement of the Marshal of the Sejm of the Republic of Poland of October 16, 2020 *on the announcement of the uniform text of the Act on Special Solutions Related to Preventing, Counteracting, Preventing and Combating COVID-19, Other Infectious Diseases, and Crisis Situations Arising From Them* (Journal of Laws of 2020, item 1842). The omitted articles refer, inter alia, to the assistance and tasks of military units, the powers of the State Sanitary Inspection, the tasks of economic and defense entrepreneurs in the production and distribution of medicinal products and foodstuffs, as well as the provision of health services. On the other hand, Art. 28 of the announcement reads that the minister competent for education and upbringing in a situation that threatens the health or life of children and adolescents may temporarily limit or suspend the functioning of institutions in the education system. At the same time, the minister may issue a resolution to ensure the proper implementation of the objectives and tasks of the units regarding the application of certain provisions, including the *Act on the education system, the Education Law and the Act on financing educational tasks*.

Principals of educational institutions were obliged to organize a distance education process. Distance work with students concerns not only the educational process itself, but also supporting students through contacts with the class teacher, psychologist, or school educator. Distance work offers addressed to school principals, teachers, parents, and students proposed by the Website of the Republic of Poland concern:

- using ready-made materials from teachers' blogs (e.g., www.gov.pl/zdalnelekcje, epodreczniki.pl) or educational groups on Facebook, posted on the web;
- working in the cloud, where you can create classes, collect materials, conduct videoconferences, e.g., Office 365, Google GSuite), which can be used not only in the educational process, but also in administration;
- using the electronic journal and e-mail to inform and send tasks;
- conducting videoconferences with students for talks, support and conducting lessons, using, among others: Teams, Webex, GoogleMeet;
- organizing webinars, which allows for a meeting in real time, with the possibility of the material being reproduced by the student (e.g., Clickmeeting);
- creating podcasts, i.e., lessons for students, with the possibility of repeated listening at any time (e.g., Audacity or Free Audio Editor);

- w dowolnym czasie (np.: Audacity lub Free Audio Editor);
- wykorzystania komunikatorów i grup w mediach społecznościowych, w celu nawiązania kontaktu lub współpracy;
- tworzenia bloga, w celu gromadzenia treści edukacyjnych tj.: nagrań lekcji, postów, zadań, podcastów (np.: wordpress.com lub blogspot.com);
- wykorzystania tablic interaktywnych do gromadzenia treści edukacyjnych nauczycieli i uczniów (np.: Trello lub Padleta);
- dyżurów dla uczniów, tj. dostępności nauczycieli w określonym czasie za pomocą różnych kanałów komunikacji (<https://www.gov.pl/web/zdalnelekcje/poradnik-dla-dyrektorow>).

W zdalnym procesie kształcenia dokumentowanie pracy nauczyciela i ucznia powinno odbywać się poprzez wypracowanie przez szkołę określonego modelu, z uwzględnieniem współpracy z organem prowadzącym. Zaleca się, by nauczyciele przygotowywali tygodniowy raport z opisem podejmowanych działań, z wykorzystaniem narzędzi online typu Forms (Office 365) lub ankieta Google. Wdrażanie modelu pracy zdalnej, a tym samym monitorowanie działań, należy dokonywać poprzez bieżącą ewaluację elektroniczną, tj. ankietę skierowaną do uczniów i rodziców, m.in. zapytania: „Co jest największym problemem w obecnym modelu pracy zdalnej?”, „Co szkoła może zrobić, by wesprzeć ucznia w edukacji zdalnej?” Byłoby dobrze, gdyby podobną ankietę przeprowadzić wśród nauczycieli, a zebrane wyniki zestawzić ze sobą i wyciągnąć wnioski w celu lepszej organizacji pracy. Odnosząc się do jakości modelu kształcenia, szczególnie w czasie pandemii, wskazuje się na dobrą współpracę dyrektora szkoły z nauczycielami. Jakość ta powinna przekładać się na właściwe relacje, dbałość o kulturę, higienę pracy zdalnej, planowanie, monitorowanie działań, ulepszanie procesów, uczenie się od siebie nawzajem. W czasie trwania zdalnej nauki oczekuje się także od dyrektora szkoły włączenia rady rodziców do współdziałania i zadbania o relację wychowawców z rodzicami dzieci, komunikowania najważniejszych informacji rodzicom na bieżąco (strona szkoły, e-dziennik lub e-mail), zorganizowanie zdalnego dyżuru pedagoga lub psychologa (<https://www.gov.pl/web/zdalnelekcje/poradnik-dla-dyrektorow>).

Warto wspomnieć o wystąpieniu Ministra Edukacji Narodowej w dniu 26 czerwca 2020 roku, w którym podsumował trudny rok szkolny 2019/2020. Minister odnosił się do zmian w systemie oświaty w związku z pandemią COVID-19, która dotknęła 4,9 mln uczniów i słuchaczy z 24 360 szkół dla dzieci, młodzieży i dorosłych. By zminimalizować niebezpieczeństwo związane z rozprzestrzenianiem się koronawirusa, Ministerstwo Edukacji Narodowej w połowie marca ubiegłego roku zdecydowało o zawieszeniu tradycyjnych stacjonarnych zajęć dydaktyczno-wychowawczych i wprowadziło obowiązek kształcenia na odległość. Etapy zmian w polskim

- using messengers and groups in social media to establish contact or cooperation;
- creating a blog to collect educational content, i.e., recordings of lessons, posts, tasks, podcasts (e.g., wordpress.com or blogspot.com);
- using interactive boards to collect educational content for teachers and students (e.g., Trello or Padlet);
- on-call ranks for pupils, i.e., the availability of teachers at certain times, using various communication channels (<https://www.gov.pl/web/zdalnelekcje/poradnik-dla-dyrektorow>).

In the distance education process, documenting the work of the teacher and student should take place through the development of a specific model by the school, considering cooperation with the body in charge. It is recommended that teachers prepare a weekly report describing their activities, using online tools such as Forms (Office 365) or a Google survey. Implementation of the distance work model, and thus the monitoring of activities, should be carried out through ongoing electronic evaluation, i.e., a questionnaire addressed to students and parents, e.g., with the following questions: “What is the biggest problem in the current model of distance work?”, “What can the school do to support the student in distance education?” It would be good if similar surveys were carried out among teachers, and the collected results were compared, and conclusions drawn to better organize work. Referring to the quality of the education model, especially during the pandemic, good cooperation between the school principal and teachers is indicated. This quality should translate into proper relationships, care for culture, hygiene of distance work, planning, monitoring activities, improving processes, learning from each other. During distance learning, the school principal is also expected to involve the parents’ council in cooperation and ensure the relationship between educators and their parents, communicate the most important information to parents on a regular basis (school website, e-journal or e-mail), organize distance duty for a pedagogue or psychologist (<https://www.gov.pl/web/zdalnelekcje/poradnik-dla-dyrektorow>).

I should mention the speech of the Minister of National Education on June 26, 2020. He summed up the difficult school year 2019/2020. The minister referred to changes in the education system related to the COVID-19 pandemic. It affected 4.9 million students from 24,360 schools for children, adolescents, and adults. To minimize the danger related to the spread of the coronavirus, in mid-March last year, the Ministry of National Education decided to suspend traditional, traditional classroom didactic, and educational activities and introduced the obligation of distance education. The stages of changes in the Polish education system in this period are presented in the Table 1 (<https://>

systemie oświaty w tym okresie przedstawia Tabela 1 (<https://www.ore.edu.pl/2020/06/podsumowanie-roku-szkolnego-2019-2020/>).

W celu umożliwienia realizowania zadań dydaktyczno-wychowawczych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość Ministerstwo Edukacji Narodowej przygotowało szereg aktów prawnych. Natomiast dyrektorzy szkół w porozumieniu z nauczycielami mieli decydować przede wszystkim o równomiernym obciążeniu uczniów w poszczególnych dniach tygodnia, zróżnicowaniu zajęć w ciągu dnia, uwzględnieniu możliwości psychofizycznych uczniów w podejmowaniu intensywnego wysiłku umysłowego oraz ograniczeniu wynikającemu ze specyfiki zajęć. Z kolei by wesprzeć dyrektorów szkół, nauczycieli i rodziców Ministerstwo Edukacji Narodowej przygotowało materiały zawierające wskazówki i praktyczne porady związane z kształceniem na odległość, tj.: „Kształcenie na odległość – poradnik dla szkół, Informator dla dyrektorów szkół i nauczycieli – działania MEN na rzecz cyfryzacji edukacji, Dane osobowe bezpieczne podczas zdalnego nauczania – poradnik UODO dla szkół” oraz materiały dotyczące wsparcia psychologiczno-pedagogicznego (<https://www.ore.edu.pl/2020/06/podsumowanie-roku-szkolnego-2019-2020/>).

Poradnik *Kształcenie na odległość* zawiera obowiązki dyrektorów i nauczycieli oraz wskazówki jak należy realizować podstawę programową w warunkach domowych i jak zwiększyć efektywność zdalnej nauki. W poradniku pojawia się także zachęta dla uczniów do systematycznej pracy oraz aktywnego uczestnictwa w kształceniu na odległość, ale także instrukcje dotyczące komunikowania się z nauczycielem. Wskazówki dla rodziców dotyczą planowania czasu dziecka, by zdalną edukację połączyć z realizowaniem obowiązków zawodowych, zabawą oraz odpoczynkiem dziecka. Warto również wspomnieć, że poradnik podzielono na działy odnoszące się do poszczególnych etapów kształcenia, tj.: wychowanie przedszkolne i edukacja wczesnoszkolna, wczesne wspomaganie rozwoju realizowane w warunkach domowych przez rodziców małych dzieci, egzaminy, kształcenie i wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, kształcenie zawodowe, bezpieczna praca z komputerem i w Internecie oraz informacje o e-narzędziach i e-materiałach do wykorzystania w pracy zdalnej z uczniami (<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/ksztalcenie-na-odleglosc-poradnik-dla-szkol>). W Informatorze dla dyrektorów szkół i nauczycieli – działania MEN na rzecz cyfryzacji edukacji zestawiono najistotniejsze działania oraz projekty realizowane na rzecz cyfryzacji edukacji w celu upowszechniania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania i uczenia się. Publikacja zawiera opis materiałów informacyjnych dotyczących organizacji kształcenia na odległość, poradnik poświęcony bezpieczeństwu danych, materiały przygotowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną i Ośrodek Rozwoju Edukacji, opis projektów szkoleniowych dla nauczycieli w za-

www.ore.edu.pl/2020/06/podsumowanie-roku-szkolnego-2019-2020/).

To enable the implementation of didactic and educational tasks with the use of distance learning methods and techniques, the Ministry of National Education has prepared several legal acts. On the other hand, school principals, in consultation with teachers, were to decide, first, about the equal load on students on individual days of the week, differentiation of activities during the day, considering the psychophysical abilities of students in undertaking intense mental effort and the limitation resulting from the specificity of classes. In turn, to support school principals, teachers and parents, the Ministry of National Education has prepared materials containing guidelines and practical advice related to distance education, i.e.: Distance education – a guide for schools, Guide for school principals and teachers – activities of the Ministry of National Education for digitization of education, Personal data safe during distance learning – UODO guide for schools and materials on psychological and pedagogical support (<https://www.ore.edu.pl/2020/06/podsumowanie-roku-szkolnego-2019-2020/>).

The *Distance Learning* handbook contains the duties of principals and teachers as well as guidelines on how to implement the core curriculum at home and how to increase the effectiveness of distance learning. The guide also encourages students to work systematically and actively participate in distance learning, as well as instructions on how to communicate with the teacher. Tips for parents concern planning the child's time to combine distance education with the performance of professional duties, play and rest of the child. It is also worth mentioning that the guide has been divided into sections relating to individual stages of education, i.e. pre-school and early school education, early development support provided at home by parents of young children, examinations, education and support for students with special educational needs, vocational education, safe work with the computer and the Internet as well as information on e-tools and e-materials to be used in distance work with students (<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/ksztalcenie-na-odleglosc-poradnik-dla-szkol>). The Guidebook for school principals and teachers – activities of the Ministry of National Education for the digitization of education lists the most important activities and projects implemented for the digitization of education to disseminate information and communication technologies in the teaching and learning process. The publication contains a description of information materials on the organization of distance education, a guide on data security, materials prepared by the Central Examination Board and the Center for Education Development, a description of training projects for teachers in the field of improving digital competences and recommendations for

Tabela 1. Etapy zmian w systemie oświaty w roku szkolnym 2019/2020 w związku z COVID-19
Table 1. Stages of changes in the education system in the 2019/2020 school year due to COVID-19

L.p./ No.	Termin zmian / Deadline for changes	Zmiany w systemie oświaty / Changes in the education system
1.	12.03.2020	Tymczasowe przerwanie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w placówkach systemu oświaty/ Temporary interruption of teaching, educational and care activities in institutions of the education system.
2.	16.03.2020	Przygotowanie do pracy zdalnej jednostek systemu oświaty/ Preparation for distance work of education system units.
3.	25.03.2020	Realizowanie zadań z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przez jednostki systemu oświaty/ Implementation of tasks with the use of distance learning methods and techniques by units of the education system.
4.	04.05.2020	Powrót do pracy w systemie stacjonarnym poradni psychologiczno-pedagogicznych. Powrót do praktyk zawodowych u pracodawców dla słuchaczy szkół policealnych. Powrót do kształcenia praktycznego na kursach/ Return to work in the traditional classroom system for psychological and pedagogical counseling centers. Return to apprenticeships with employers for post-secondary students. Return to practical training in courses.
5.	06.05.2020	Możliwość kontynuacji edukacji przedszkolnej w przedszkolach lub w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych/ Possibility of continuing pre-school education in kindergartens or in pre-school units in primary schools.
6.	18.05.2020	Powrót do zajęć praktycznych przygotowujących do końcowych egzaminów zawodowych dla słuchaczy ostatnich semestrów szkół policealnych. Powrót do zajęć praktycznych z nauki jazdy pojazdami silnikowymi dla uczniów klas III branżowych szkół I stopnia. Powrót do zajęć z wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, tj.: zajęć rewalidacyjno-wychowawczych i rewalidacyjnych. Otwarcie schronisk młodzieżowych i innych placówek organizujących zajęcia pozaszkolne/ Return to practical classes preparing for final vocational exams for students of the last semesters of post-secondary schools. Return to practical classes in driving motor vehicles for students of grade III of industry schools of the 1st degree. Return to classes on early support for child development, i.e., revalidation, educational and revalidation classes. Opening youth hostels and other facilities that organize extracurricular activities.
7.	25.05.2020	Powrót do praktyk zawodowych u pracodawców dla uczniów III klas technikum. Powrót do zajęć opiekuńczo-wychowawczych z możliwością prowadzenia zajęć dydaktycznych dla uczniów klas I-III szkół podstawowych. Możliwość konsultacji z nauczycielami w szkołach dla uczniów VIII klas i maturzystów. Możliwość staży uczniowskich dla uczniów klas III branżowej szkoły I stopnia oraz technikum./ Return to apprenticeships with employers for students in grade III of technical secondary school. Return to care and educational activities with the possibility of conducting classes for students in grades I-III of primary schools. Possibility to consult teachers in schools for VIII grade students and high school graduates. Possibility of student internships for students in grade III of the 1st degree industry school and technical school.
8.	01.06.2020	Możliwość konsultacji z nauczycielami w szkołach dla wszystkich uczniów. Powrót do zajęć praktycznych dla uczniów klas III branżowych szkół I stopnia. Powrót do zajęć praktycznych z zakresu nauki jazdy pojazdami silnikowymi dla uczniów klas III technikum. Powrót do praktyk zawodowych dla wszystkich uczniów technikum/ Possibility to consult teachers in schools for all students. Return to practical classes for students in grade III of 1st grade industry schools. Return to practical classes in the field of driving motor vehicles for students in grade III of technical school. Return to apprenticeships for all technical school students.
9.	29.06.2020	Powrót do zajęć praktycznych u pracodawców dla wszystkich uczniów branżowej szkoły I stopnia będących młodocianymi pracownikami/ Return to practical classes at employers for all students of the first-cycle industry school who are young employees.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://www.ore.edu.pl/2020/06/podsumowanie-roku-szkolnego-2019-2020/>.
 Source: own study based on: <https://www.ore.edu.pl/2020/06/podsumowanie-roku-szkolnego-2019-2020/>.

kresie podnoszenia kompetencji cyfrowych oraz rekomendacje dotyczące wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/informator-dla-dyrektorow-szkol-i-nauczycieli>). *Dane osobowe bezpieczne podczas zdalnego nauczania* to poradnik, który powstał przy współudziale Urzędu Ochrony Danych Osobowych z Ministerstwem Edukacji Narodowej by wesprzeć dyrektorów, nauczycieli, uczniów i rodziców w bezpiecznym korzystaniu z dostępnych metod i narzędzi do zdalnej nauki. Przejście na inny tryb nauki spowodowało, że dyrektorzy i nauczyciele powinni zadbać o prawa osób, których dane będą przetwarzane przy pomocy narzędzi wykorzystywanych w zdalnej nauce. Zatem RODO daje szkołom możliwość racjonalnego wdrożenia właściwych metod i techniki kształcenia na odległość przy jednoczesnym poszanowaniu podstawowych zasad ochrony danych (<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zdalne-nauczanie-uodo>). Oferta wsparcia w zakresie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego zamieszczona została na platformie edukacyjnej Ministerstwa Edukacji Narodowej, gdzie organizacje pozarządowe współpracujące z ministerstwem oferują pomoc w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dzieciom, młodzieży, nauczycielom oraz rodzicom. Zatrudnieni specjaliści udzielają wsparcia w zakresie pomocy psychologicznej, psychoterapii i interwencji kryzysowej polegającego na video rozmowie lub rozmowie telefonicznej (<https://epodreczniki.pl/a/wsparcie-psychologiczno-pedagogiczne/DqrUBxYxa>).

Nowy rok szkolny 2020/2021 w czasie pandemii koronawirusa rozpoczął się tradycyjnie, tzn. uczniowie przystąpili do nauki w trybie stacjonarnym. Dyrektorzy szkół na dzień 1 września 2020 roku zobowiązani zostali do przygotowania wewnętrznego regulaminu szkoły dotyczącego funkcjonowania w szkole w czasie trwania epidemii koronawirusa. Regulamin opierać się ma na wytycznych z Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Zdrowia oraz Głównego Inspektora Sanitarnego dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek. Dokument odnosić się ma także do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 roku w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 1389) jak też Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 sierpnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1166 i 1386) i statutu szkoły. Zapisy wyżej wymienionego regulaminu mają dotyczyć wszystkich nauczycieli związanych z wszelkimi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły w roku szkolnym 2020/2021, wszystkich innych pracowników, uczniów oraz rodziców lub opiekunów prawnych. Zatem regulamin szkoły w czasie pandemii COVID-19 powinien zawierać podstawę prawną (dokumenty zamieszczono po-

supporting students with special educational needs (<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/informator-dla-dyrektorow-szkol-i-nauczycieli>). *Personal data safe during distance learning* is a guide that was created in cooperation with the Office for Personal Data Protection and the Ministry of National Education to support principals, teachers, students, and parents in the safe use of available methods and tools for distance learning. The transition to a different mode of learning meant that principals and teachers should take care of the rights of people whose data will be processed with the use of tools used in distance learning. Thus, the GDPR enables schools to rationally implement appropriate distance learning methods and techniques while respecting the fundamental principles of data protection (<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zdalne-nauczanie-uodo>). The offer of support in the field of psychological and pedagogical counseling has been posted on the educational platform of the Ministry of National Education, where non-governmental organizations cooperating with the ministry offer help in the field of mental health protection to children, adolescents, teachers, and parents. Employed specialists provide support in the field of psychological help, psychotherapy and crisis intervention by video or telephone conversation (<https://epodreczniki.pl/a/wsparcie-psychologiczno-pedagogiczne/DqrUBxYxa>).

The new school year 2020/2021 during the coronavirus pandemic started traditionally, i.e., students began studying in the traditional classroom mode. As of September 1, 2020, school principals were obliged to prepare internal school regulations regarding the functioning of the school during the coronavirus epidemic. The regulations are to be based on guidelines from the Ministry of National Education, the Ministry of Health and the Chief Sanitary Inspector for public and private schools and institutions. The document is also to refer to the Regulation of the Minister of National Education of August 12, 2020 *on the temporary limitation of the functioning of education system units in connection with preventing, counteracting and combating COVID-19* (Journal of Laws of 2020, item 1389) and to the Regulation of the Minister of National Education and Sport of August 31, 2002 on safety and hygiene in public and private schools and institutions (Journal of Laws of 2020, items 1166 and 1386) and the school statute. The provisions of the above-mentioned regulations are to apply to all teachers related to all forms of didactic, educational and care activities of the school in the school year 2020/2021, all other employees, students and parents or legal guardians. Therefore, the school regulations during the COVID-19 pandemic should contain the legal basis (the documents are listed above), the rules for organizing work of schools, procedures in the event of suspected coronavirus infection in a school employee or student, and

wyżej), zasady organizacji pracy szkoły, procedury w przypadku stwierdzenia podejrzenia zakażenia koronawirusem u pracownika szkoły lub ucznia oraz postanowienia końcowe – głównie dotyczące zapoznania się z dokumentem przez pracowników, rodziców / opiekunów prawnych i uczniów.

W wyjątkowych sytuacjach, uzasadnionych pewnymi względami epidemicznymi, działalność placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczych może zostać zawieszona i zamiast tradycyjnego kształcenia może zostać wprowadzona ponownie nauka zdalna lub w systemie mieszanym. Decyzję taką może podjąć dyrektor szkoły za zgodą organu prowadzącego i pozytywnej opinii Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Tabela 2 przedstawia poszczególne etapy zmian w systemie oświaty w roku szkolnym 2020/2021.

final provisions – mainly regarding reading the document by employees, parents / legal guardians, and students.

In exceptional situations, justified by some epidemic reasons, the activity of educational and care institutions may be suspended and instead of traditional education, distance or mixed learning may be reintroduced. Such a decision may be taken by the school principal with the consent of the governing body and a positive opinion of the County Sanitary Inspector. The Table 2 presents the various stages of changes in the education system in the school year 2020/2021.

Tabela 2. Etapy zmian w systemie oświaty w roku szkolnym 2020/2021 w związku z COVID-19

Table 2. Stages of changes in the education system in the school year 2020/2021 due to COVID-19

L.p./ No.	Termin zmian/ Deadline for changes	Zmiany w systemie oświaty / Changes in the education system
1.	Od 19.10.2020	Powiaty w strefie czerwonej / Poviats in the red zone W całości ograniczone jest funkcjonowanie publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych, szkół podstawowych dla dorosłych, placówek kształcenia ustawicznego i centrów kształcenia zawodowego / The operation of public and non-public post-primary schools, primary schools for adults, continuing education institutions and vocational training centers is entirely limited. Powiaty w strefie żółtej / Poviats in the yellow zone W części ograniczone jest funkcjonowanie publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych, szkół podstawowych dla dorosłych, placówek kształcenia ustawicznego i centrów kształcenia zawodowego / The functioning of public and non-public secondary schools, primary schools for adults, continuing education institutions and vocational training centers is partially limited. Ograniczenie dotyczy: • co najmniej 50% uczniów realizuje zajęcia w szkole, placówce lub centrum, • nie więcej niż 50 % uczniów realizuje te zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. The restriction applies to: • at least 50% of students attend a school, institution, or center, • no more than 50% of students carry out the activities with the use of distance learning methods and techniques.
2.	Od 24.10.2020 do 08.11.2020	Na terenie kraju w całości ograniczone jest funkcjonowanie publicznych i niepublicznych: • szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży z klas IV-VIII oraz szkół podstawowych dla dorosłych, • szkół ponadpodstawowych, • placówek kształcenia ustawicznego i centrów kształcenia zawodowego. In the territory of the country, the functioning of public and non-public is entirely limited: • primary schools for children and youth from grades IV-VIII and primary schools for adults, • secondary schools, • continuing education institutions and vocational training centers.
3.	Od 9.11.2020 do 03.01.2021	Na terenie kraju w całości ograniczone jest funkcjonowanie publicznych i niepublicznych: • szkół podstawowych, • szkół ponadpodstawowych, • placówek kształcenia ustawicznego i centrów kształcenia zawodowego, • ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych. In the territory of the country, the functioning of public and non-public is entirely limited:• • primary schools, • secondary schools, • continuing education institutions and vocational training centers, • rehabilitation and education centers.

4.	Od 04.01. do 17.01.2021	Ferie zimowe na terenie całego kraju. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 roku w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19; (Dz. U. z 2020 r. poz. 493 ze zm.) Winter holidays throughout the country. In accordance with the Regulation of the Minister of National Education of March 20, 2020, on special solutions in the period of temporary limitation of the functioning of the education system units in relation to the prevention, counteraction and combating COVID-19; (Journal of Laws of 2020, item 493 as amended).
5.	Od 18.01 do 31.01.2021	Na terenie kraju ogranicza się w całości funkcjonowanie publicznych i niepublicznych: • szkół podstawowych w zakresie klas IV-VIII, • szkół ponadpodstawowych, • placówek kształcenia ustawicznego i centrów kształcenia zawodowego, • ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, • domów wczasów dziecięcych, • szkolnych schronisk młodzieżowych. W przypadku: • szkół podstawowych specjalnych w zakresie klas IV-VIII oraz szkół ponadpodstawowych specjalnych, • szkół podstawowych specjalnych w zakresie klas IV-VIII oraz szkół ponadpodstawowych specjalnych, funkcjonujących w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, • szkół podstawowych specjalnych w zakresie klas IV-VIII oraz szkół ponadpodstawowych specjalnych, zorganizowanych podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, zajęcia mogą być prowadzone w szkole In the territory of the country, the functioning of public and non-public is limited entirelyly: • primary schools in grades IV-VIII, • secondary schools, • continuing education institutions and vocational training centers, • rehabilitation and education centers, • children's holiday homes, • school youth hostels. For: • special primary schools in grades IV-VIII and special secondary schools, • special primary schools in grades IV-VIII and special secondary schools, operating in special school and education centers, • special primary schools in grades IV-VIII and special secondary schools, organized medical entities and social welfare units, classes may be conducted at school.
6.	Od 18.01.2021	Powrót do szkoły z ferii zimowych uczniów klas I – III szkół podstawowych/ Comeback to school from winter holidays for primary school students in grades 1-3.
7.	Od 15.03 do 28.03.2021	Województwa pomorskie, mazowieckie, lubuskie i warmińsko-mazurskie: zajęcia dla uczniów klas I – III będą prowadzone hybrydowo, według następujących zasad: • nie więcej niż 50 % uczniów ma zajęcia w budynku szkoły, • co najmniej 50 % uczniów ma lekcje zdalnie. 1. Placówki wychowania przedszkolnego pracują bez zmian. 2. Pozostałe dzieci i młodzież ze szkół oraz placówek uczą się w trybie zdalnym. 3. W pozostałych częściach kraju szkoły i placówki, w tym szkoły i placówki specjalne, funkcjonują tak jak dotychczas. 4. Dyrektor szkoły ma obowiązek organizowania nauczania zdalnego lub stacjonarnego na terenie szkoły ze względu na rodzaj niepełnosprawności ucznia lub – ma taką możliwość – ze względu na inne przyczyny uniemożliwiające uczniowi naukę zdalną w domu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 marca 2021 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. (Dz. U. z 2021 r., poz. 448) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii; (Dz. U. z 2020 r. poz. 2316 ze zm.) Pomorskie, Mazowieckie, Lubuskie and Warmińsko-Mazurskie: classes for students in grades I - III will be conducted as a hybrid, according to the following rules: • no more than 50% of students have classes in the school building, • at least 50% of students take lessons distantly. 1. Pre-school education institutions work unchanged. 2. Other children and adolescents from schools and institutions learn distantly. 3. In other parts of the country, schools, and institutions, including schools and special institutions, continue to function as before. 4. The school principal is obliged to organize distance or traditional classroom education on the school premises due to the type of disability of the student or - if possible - due to other reasons that prevent the student from learning distantly at home. In accordance with the Ordinance of the Minister of Education and Science of March 11, 2021, amending the ordinance on the temporary limitation of the functioning of education system units in connection with the prevention, counteraction and combating COVID-19. (Journal of Laws of 2021, item 448) and the Regulation of the Council of Ministers of December 21, 2020, on the establishment of certain restrictions, orders and bans in connection with an epidemic; (Journal of Laws of 2020, item 2316, as amended).

8.	Od 22.03 do 11.04.2021	Na terenie całego kraju przedłużone kształcenie na odległość dla szkół: • podstawowych, • ponadpodstawowych, • szkół dla dorosłych, • placówek kształcenia ustawicznego i centrów kształcenia zawodowego. 1. Placówki wychowania przedszkolnego pracują bez zmian, przy zachowaniu zasad reżimu sanitarnego. 2. Na wniosek rodziców dzieci z klas I-III szkoły podstawowej, których rodzice pracują w podmiotach leczniczych lub wykonują zadania publiczne w związku ze zwalczaniem COVID-19, szkoła ma obowiązek zorganizować opiekę świetlicową oraz zajęcia zdalne na terenie szkoły. 3. Zasady działania szkół i placówek specjalnych pozostają bez zmian. 4. Dyrektor szkoły ma obowiązek organizowania nauczania zdalnego lub stacjonarnego na terenie szkoły ze względu na rodzaj niepełnosprawności ucznia lub – ma taką możliwość – ze względu na inne przyczyny uniemożliwiające uczniowi naukę zdalną w domu. 5. Dyrektorzy szkół nadal mogą organizować uczniom klas ósmych oraz klas maturalnych konsultacje indywidualne lub w małych grupach. 6. Dyrektor szkoły, centrum lub placówki może udostępnić pomieszczenia do przeprowadzania poszczególnych stopni konkursów, olimpiad lub turniejów. 7. Organizacja praktycznej nauki zawodu, w tym nauki dla uczniów branżowych szkół I stopnia będących młodocianymi pracownikami, zostaje utrzymana na dotychczasowych zasadach. Throughout the country, extended distance learning for schools: • primary schools, • secondary schools, • schools for adults, • continuing education institutions and vocational training centers. 1. Pre-school education institutions work unchanged, in accordance with the rules of the sanitary regime. 2. At the request of parents of children from grades I-III in primary school, whose parents work in healthcare institutions or perform public tasks in connection with combating COVID-19, the school is obliged to organize care in a community center and distance classes on the school premises. 3. The rules of operation of schools and special institutions remain unchanged. 4. The school principal is obliged to organize distance or traditional classroom education on the school premises due to the type of disability of the student or - if possible - due to other reasons that prevent the student from learning distantly at home. 5. School principals can still arrange for one-to-one or small-group consultations for students in eighth and high school graduation years. 6. The principal of a school, center or institution may provide rooms for the conduct of individual stages of competitions, contents or tournaments. 7. The organization of practical vocational training, including training for students at the first-degree trade schools who are young employees, is maintained on the same principles.
9.	Od 29.03 do 11.04.2021	1. Funkcjonowanie przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego będzie ograniczone poprzez wprowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego ustalonego przez dyrektora sposobu realizowania zajęć. Przy czym, placówki wychowania przedszkolnego mają obowiązek prowadzenia zajęć stacjonarnych dla dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego oraz dzieci osób zatrudnionych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, a także innych osób realizujących zadania publiczne w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. 2. Do 11 kwietnia ograniczona będzie praktyczna nauka zawodu organizowana przez szkoły i placówki prowadzące kształcenie zawodowe. Zajęcia z zakresu praktycznej nauki zawodu, w tym zajęcia w formach kursowych, będą prowadzone zdalnie. Ponadto do 11 kwietnia młodociani pracownicy z branżowych szkół I stopnia nie będą mieli organizowanych zajęć praktycznych u pracodawców. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 26 marca 2021 roku w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19; (Dz. U. z 2021 r. poz. 561) 1. The functioning of kindergartens, pre-school classes in primary schools and other forms of pre-school education will be limited by introducing classes using distance learning methods and techniques or another method of carrying out classes determined by the principal. At the same time, preschool education institutions are obliged to conduct traditional classroom classes for children with a certificate of the need for special education and for children of people employed in entities performing medical activities, as well as other people performing public tasks in connection with preventing, counteracting, and combating COVID-19. 2. Practical vocational training organized by schools and vocational training institutions will be limited until April 11. Classes in the field of practical vocational training, including courses in the form of courses, will be conducted distantly. Moreover, until April 11, juvenile employees from first-degree professional schools will not have practical classes organized by employers. In accordance with the Regulation of the Minister of Education and Science of March 26, 2021, on the temporary limitation of the functioning of education system units in connection with the prevention, counteraction and combating COVID-19; (Journal of Laws of 2021, item 561).

10.	Od 19.04.2021	1. Przywrócenie stacjonarnej działalności przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. 2. Możliwość prowadzenia kształcenia sportowego realizowanego na podstawie programów szkolenia sportowego w miejscu ich prowadzenia lub zdalnie. 3. Uczniowie i słuchacze przystępujący do egzaminu zawodowego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (czerwiec-lipiec) mogą realizować zajęcia z zakresu praktycznej nauki zawodu (zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe) stacjonarnie w miejscu ich prowadzenia. 4. Przy zachowaniu zasad właściwych dla zakładów pracy możliwe będzie także prowadzenie praktycznej nauki zawodu u pracodawców lub w indywidualnych gospodarstwach rolnych. 5. Uczniowie III klas branżowych szkół I stopnia, będący młodocianymi pracownikami, będą odbywać zajęcia praktyczne u pracodawców. 1. Restoring traditional classroom activities of kindergartens, other forms of pre-school education and pre-school units in primary schools. 2. Possibility to conduct sports education carried out based on sports training programs at the place of their conduct or distantly. 3. Students and learners taking a vocational examination or an examination confirming qualifications in an occupation (June-July) may pursue classes in the field of traditional classroom practical vocational training (practical classes and apprenticeships) at the place where it is conducted. 4. Subject to the rules applicable to workplaces, it will also be possible to conduct practical apprenticeship with employers or in individual farms. 5. Students of the 3rd grade of 1st degree professional schools, being young employees, will have practical training with employers.
11.	Od 26.04.2021	1. Nauka hybrydowa klas I-III w 11 województwach (zachodniopomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, lubuskie, kujawsko-pomorskie, mazowieckie, podlaskie, świętokrzyskie, lubuskie, podkarpackie, małopolskie). Pozostali uczniowie mają zajęcia na dotychczasowych zasadach. 2. Nauka zdalna klas I-III w 5 województwach (śląskie, dolnośląskie, wielkopolskie, łódzkie, opolskie). Dyrektor szkoły jest zobowiązany do zorganizowania opieki świetlicowej dla dzieci, których rodzic jest zatrudniony w podmiocie leczniczym lub przeciwdziała w rozprzestrzenianiu się pandemii. 3. Dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, centrum kształcenia zawodowego lub placówki kształcenia ustawicznego będzie mógł zorganizować zajęcia praktyczne lub praktyki zawodowe. <i>Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 kwietnia 2021 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2021r. poz.752).</i> 1. Hybrid learning for grades I-III in 11 voivodeships (Zachodniopomorskie, Pomorskie, Warmińsko-Mazurskie, Lubuskie, Kujawsko-Pomorskie, Mazowieckie, Podlaskie, Świętokrzyskie, Lubuskie, Podkarpackie, Małopolskie). The rest of the students have classes as before. 2. Distance learning, grades 1-3 in 5 voivodships (Śląskie, Dolnośląskie, Wielkopolskie, Łódzkie, Opolskie). The school principal is obliged to organize day care for children whose parents are employed in a medical facility or who prevent the spread of the pandemic. 3. The school principal providing vocational education, a vocational training center or a continuing education institution will be able to organize practical classes or apprenticeships. In accordance with the Regulation of the Minister of Education and Science of April 22, 2021, amending the regulation on the temporary limitation of the functioning of education system units in connection with the prevention, counteraction and combating COVID-19 (Journal of Laws of 2021, item 752).
12.	Od 4.05.2021	1. Uczniowie klas I-III szkół podstawowych, w tym szkół specjalnych, na terenie całego kraju wracają do nauki stacjonarnej w szkole. 2. Uczniowie klas IV-VIII szkół podstawowych specjalnych i szkół ponadpodstawowych specjalnych funkcjonujących w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych oraz szkół zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej mogą uczestniczyć w zajęciach prowadzonych w szkole. 3. Kształcenie zawodowe i praktyki zawodowe będą odbywały się na dotychczasowych zasadach od 4 do 30 maja b.r. 4. Kształcenie sportowe w klasach IV-VIII od 4 do 30 maja b.r. będzie realizowane na podstawie programów szkolenia w miejscu ich prowadzenia lub z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 1. Students of grades I-III of primary schools, including special schools, return to traditional classroom education at school throughout the country. 2. Students of grades IV-VIII in special primary schools and special secondary schools operating in special educational and educational centers as well as schools organized in health care entities and social welfare units may participate in classes conducted at school. 3. Vocational education and apprenticeships will take place under the existing rules from 4 to 30 May this year. 4. Sports education in grades IV-VIII from 4 to 30 May this year will be implemented as based on on-site training programs or using distance learning methods and techniques.
13.	Od 17.05.2021	1. Uczniowie klas IV-VIII szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych, placówek kształcenia ustawicznego i centrów kształcenia zawodowego przechodzą na naukę w systemie hybrydowym. 2. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze będą pracowały w trybie stacjonarnym. 1. Students in grades IV-VIII in primary schools, post-primary schools, continuing education institutions and vocational training centers go on to study in a hybrid system. 2. Rehabilitation and educational centers will work in the traditional classroom mode.

14.	Od 31.05.2021	1. Wszyscy uczniowie i słuchacze rozpoczynają naukę stacjonarnie w szkołach i placówkach. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 29 kwietnia 2021 roku w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19; (Dz.U. z 2021r. poz. 824) 1. All students begin their education at schools and institutions. In accordance with the Regulation of the Minister of Education and Science of April 29, 2021, on the temporary limitation of the functioning of education system units in connection with the prevention, counteraction and combating COVID-19; (Journal of Laws of 2021, item 824).

Źródło: opracowanie własne na podstawie:

Source: own study based on:

<https://portal.librus.pl/szkola/artykuly/organizacja-pracy-szkoly-w-czasie-pandemii-przewodnik-cz-1#przedzialy>

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wracamy-czasowo-do-nauki-zdalnej-w-szkolach>

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zasady-funkcjonowania-szkol-i-placowek-od-19-kwietnia>

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zasady-pracy-szkol-i-placowek-od-26-kwietnia-br--nauka-hybridowa-dla-najmlodszych-uczniow-z-11-wojewodztw>

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/harmonogram-powrotu-uczniow-do-stacjonarnej-nauki-w-szkolach-i-placowkach>

Z obu tabel wynika, że w czasie pandemii trudno zaplanować formę zajęć. Zajęcia dydaktyczne, wychowawcze czy opiekuńcze mogą odbywać się zgodnie z harmonogramem w systemie stacjonarnym, zdalnym lub hybrydowym. Nieprzewidywalna transmisja koronawirusa ogranicza i wymusza zasady społecznego dystansowania się, a co za tym idzie, izolowania grup społecznych. Zapewne długo jeszcze będzie trzeba przestrzegać izolacji w przypadku nawet łagodnych objawów zakażenia, poddawać się testowaniu czy kwarantannie. Specjaliści uważają, że potrzebna jest także zmiana podejścia z zarządzania kryzysowego do systemowego zarządzania innej już rzeczywistości.

Podsumowanie

Dobra współpraca dyrektora szkoły z nauczycielami bez wątpienia wpływa na jakość zdalnego modelu kształcenia. Dyrektor jak i grono pedagogiczne powinni wspierać siebie nawzajem poprzez spotkania online, które powinny być zaplanowane w mniejszych i większych zespołach. Zaleca się by przysyłając maile z poleceniami, instrukcjami czy informacjami nie spowodowały one przeciążenia, a przejrzystość zadań dostosować do możliwości nauczycieli, jednocześnie ograniczyć biurokrację do minimum. Od dyrektora szkoły oczekuje się także włączenia rady rodziców do współdziałania i zadbania o relację wychowawców z rodzicami dzieci poprzez spotkania online. Ważne by komunikować rodzicom na bieżąco najważniejsze informacje za pomocą e-dziennika, e-maila lub strony szkoły oraz w razie potrzeby zapewnić zdalny dyżur pedagoga lub psychologa dla rodziców. Jednak niezwykle istotne staje się pozyskiwanie informacji zwrotnej od rodziców na temat obecnego modelu edukacji zdalnej na przykład poprzez ankietę lub kontakt telefoniczny wychowawców klas (<https://www.gov.pl/web/zdalnelekcje/poradnik-dla-dyrektorow>).

Analizując i doskonaląc zdalny model kształcenia należy odnieść się do problemu jakim jest brak do-

Both tables show that it is difficult to plan the form of classes during a pandemic. Didactic, educational, or caring activities can take place according to the schedule in the traditional classroom, distance, or hybrid system. The unpredictable transmission of the coronavirus restricts and enforces the rules of social distancing, and thus isolating social groups. It will probably be a long time to stay in isolation in the event of even mild symptoms of infection, undergo testing or quarantine. Experts believe that there is also a need for changing the approach from crisis management to systemic management of a different reality.

Summary

Good cooperation of the school principal with teachers undoubtedly affects the quality of the distance education model. The principal and the teaching staff should support each other through online meetings, which should be scheduled in smaller and larger teams. It is recommended that when sending e-mails with instructions, instructions, or information, they do not cause overload, and that the transparency of tasks should be adjusted to the teachers' abilities, while reducing bureaucracy to a minimum. The school principal is also expected to involve the parents' council in cooperation and to ensure the relationship between educators and their parents through online meetings. It is important to keep parents up to date with the most important information via e-journal, e-mail, or the school's website and, if necessary, to provide remote assistance of an educator or psychologist for parents. However, it is extremely important to obtain feedback from parents on the current model of distance education, for example through a survey or telephone contact with class teachers. (<https://www.gov.pl/web/zdalnelekcje/poradnik-dla-dyrektorow>).

stępu uczniów do sieci lub brak sprzętu, by uczniowie nie znaleźli się poza systemem edukacji. Jedną z takich możliwości jest dostarczenie przez pocztę materiałów edukacyjnych do ucznia. Ten model działa w wielu szkołach, gdzie nie było innej możliwości kontaktowania się z uczniem i jego rodzicami. Kolejny model to kontakt telefoniczny z rodzicami, tzn. przekazywanie zadań za pomocą sms-ów. Nie są to świetne rozwiązania, jednak jest to lepsze niż pozostawienie uczniów bez dostępu do edukacji. Dzięki Programowi Operacyjnemu Polska Cyfrowa i uruchomieniu specjalnego funduszu możliwy stał się zakup sprzętu pozwalającego na uczestniczenie uczniów w edukacji zdalnej.

Edukacja online przez wiele lat była edukacją uzupełniającą, natomiast w sytuacji pandemii stała się podstawą edukacji systemowej. Dzięki odpowiednim regulacjom prawnym, udostępnieniu szkołom Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej oraz jej integracji z Systemem Informacji Oświatowej edukacja dzieci i młodzieży nie została przerwana, a proces dydaktyczny mógł być kontynuowany. Dla dyrektorów szkół, nauczycieli, uczniów i ich rodziców był to okres szczególny, wymagający zupełnie innego podejścia do pracy. Organy prowadzące z dyrektorami szkół i placówek zarzuceni zostali ogromną ilością wydawanych aktów prawnych, dzięki którym możliwe było organizowanie pracy instytucji oświatowych w czasie epidemii koronawirusa.

Ministerstwo Edukacji i Nauki przygotowało zbiór porad i wskazówek mających pomóc „na nowo” w zorganizowaniu pracy szkół i placówek oświatowych zatytułowany *Wytyczne dotyczące działań skierowanych do uczniów i rodziców oraz kadry pedagogicznej po powrocie do szkół i placówek*. Zawarte w wytycznych rekomendacje dla kadry pedagogicznej szkół i placówek, działania skierowane do uczniów, ustalenia dla kuratorów oświaty, wymagania w zakresie działalności poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz podjęcie stałej współpracy z rodzicami czy opiekunami prawnymi daje duże szanse powrotu środowiska szkolnego do normalności (<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wytyczne-dotyczace-dzialan-skierowanych-do-uczniow-i-rodzicow-oraz-kadry-pedagogicznej-po-powrocie-do-szkol-i-placowek>).

When analyzing and improving the distance education model, one should address the problem of students' lack of access to the network or the lack of equipment, so that students do not end up outside the education system. One such option is to deliver educational materials to students by post. This model works in many schools where there was no other possibility of contacting the student and their parents. Another model is telephone contact with parents, i.e., transferring tasks via SMS. They are not great solutions, but they are better than leaving students without access to education. Thanks to the Operational Program Digital Poland and the launch of a special fund, it became possible to purchase equipment allowing students to participate in distance education.

For many years online education was a supplementary education, but in the pandemic situation it became the basis of systemic education. Thanks to the relevant legal regulations, providing schools with the Integrated Educational Platform and its integration with the Educational Information System, the education of children and adolescents was not interrupted, and the teaching process could be continued. It was a special period for school principals, teachers, students, and their parents, requiring a completely different approach to work. The leading authorities with school and institution principals got a huge amount of issued legal acts, thanks to which it was possible to organize the work of educational institutions during the coronavirus epidemic.

The Ministry of Education and Science has prepared a set of advice and guidelines to help “re-organize” the work of schools and educational institutions, entitled *Guidelines for activities addressed to students and parents as well as teaching staff after returning to schools and institutions*. Recommendations for teaching staff of schools and institutions included in the guidelines, activities addressed to students, arrangements for education superintendents, requirements for the activities of psychological and pedagogical counseling centers, and permanent cooperation with parents or legal guardians provide the school environment a good chance of going back to normality (<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wytyczne-dotyczace-dzialan-skierowanych-do-uczniow-i-rodzicow-oraz-kadry-pedagogicznej-po-powrocie-do-szkol-i-placowek>).

Literatura / References:

1. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* z dnia 2 kwietnia 1997 roku; (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r. Nr 114, poz. 946).
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku *o systemie oświaty*; (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 z 2021 r. poz.4).
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku *Prawo oświatowe*; (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, 1378, z 2021 r. poz. 4).
4. Ustawa z dnia 2 marca 2020 roku *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*; (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842, 2112, 2113, 2123, 2157, 2255, 2275, 2320, 2327, 2338, 2361, 2401, z 2021 r. poz. 11, 159, 180).

5. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 sierpnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach; (Dz. U. z 2020 r. poz. 1166 i 1386).
6. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 roku w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19; (Dz. U. z 2020 r., poz. 493).
7. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 roku w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19; (Dz. U. z 2020 r. poz. 1389).
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii; (Dz. U. z 2020 r. poz. 2316 ze zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 marca 2021 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19; (Dz. U. z 2021 r., poz. 448).
10. Obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 października 2020 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych; (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842).

Internet

11. <https://epodreczniki.pl/a/wsparcie-psychologiczno-pedagogiczne/DqrUBxYxa>
12. <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/harmonogram-powrotu-uczniow-do-stacjonarnej-nauki-w-szkolach-i-placowkach>
13. <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/informator-dla-dyrektorow-szkol-i-nauczycieli>
14. <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/ksztalcenie-na-odleglosc--poradnik-dla-szkol>
15. <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wracamy-czasowo-do-nauki-zdalnej-w-szkolach>
16. <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wytyczne-dotyczace-dzialan-skierowanych-do-uczniow-i-rodzicow-oraz-kadry-pedagogicznej-po-powrocie-do-szkol-i-placowek>
17. <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zasady-pracy-szkol-i-placowek-od-26-kwietnia-br--nauka-hybrydowa-dla-najmlodszych-uczniow-z-11-wojewodztw>
18. <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zdalne-nauczanie-uodo>
19. <https://www.gov.pl/web/zdalnelekcje/poradnik-dla-dyrektorow>
20. <https://www.ore.edu.pl/2020/06/podsumowanie-roku-szkolnego-2019-2020/>
21. <https://portal.librus.pl/szkola/artykuly/organizacja-pracy-szkoly-w-czasie-pandemii-przewodnik-cz-1#przedzialy>